

Dómsorð:

Ákærði, Ólafur Jónsson, sæti varðhaldi í 60 daga. Hann er frá birtingu dóms þessa sviptur bifreiðarstjóraréttindum í 3 ár.

Ákærði greiði allan kostnað sakarinnar.

Dómi þessum skal fullnægja með aðför að lögum.

Miðvikudaginn 16. janúar 1957.

Nr. 149/1956. **Ákærvaldið** (Gunnar J. Möller hrl.)

gegn

Egon Hornshøj Hansen

og

Bent Østergaard Jørgensen

(Ágúst Fjeldsted hrl.).

Dóme ndur:

hæstaréttardómararnir Gizur Bergsteinsson, Jónatan Hallvarðsson og Þórður Eyjólfsson og prófessorarnir Ármann Snævarr og Theodór B. Líndal.

Ómerking héraðsdóms og heimvisun máls.

Dómur Hæstaréttar.

Eins og lýst er í héraðsdómi, er ákærði Egon Hornshøj Hansen samkvæmt ákæruskjali í máli þessu m. a. sóttur til sakar fyrir brot gegn 217. gr. laga nr. 19/1940. Héraðsdómari hefur eigi lagt dóm á þetta ákæruatriði. Þá hefur héraðsdómari látið undan falla nauðsynlega rannsókn á tjóni Friðriks Steinars Axelssonar, einkum að því er varðar 2. og 3. lið skaðabótakröfu hans, sbr. 145. gr. laga nr. 27/1951. Að svo vöxnu máli verður að ómerkja héraðsdóminn og vísa málinu heim í hérað.

Eftir þessum úrslitum ber að leggja á rikissjóð allan áfrýjunarkostnað sakarinnar, þar með talin laun sækjanda og verjanda fyrir Hæstarétti, kr. 1500.00 til hvors.

Dómsorð:

Hinn áfrýjaði dómur á að vera ómerkur, og er málinu vísað heim í hérað.

Áfrýjunarkostnaður sakarinnar greiðist úr rikissjóði, þar með talin laun sækjanda og verjanda fyrir Hæstarétti, Gunnars J. Möllers og Ágústs Fjeldsteds hæstaréttarlögmanna, kr. 1500.00 til hvors.

Dómur sakadóms Reykjavíkur 9. okt. 1956.

Ár 1956, þriðjudaginn 9. október, var í sakadómi Reykjavíkur, sem haldinn var í skrifstofu dómsins af Þórði Björnssyni, kveðinn upp dómur í málinu nr. 4188—9/1956: Ákærvaldið gegn Egon Hornshøj Hansen og Bent Östergaard Jörgensen, sem tekið var til dóms 5. þ. m.

Með ákærskjali dómsmálaráðherra, dags. 2. þ. m., er opinbert mál höfðað gegn þeim Egon Hornshøj Hansen og Bent Östergaard Jörgensen verkamönnum, til heimilis að Kirkjustræti 2, en nú gæzluföngum í hegningarhúsinu hér í bæ.

I. Gegn ákærða Bent Östergaard Jörgensen er málið höfðað fyrir að hafa fimmtudagskvöldið 20. sept. s. l. keypt um borð í m/s Dronning Alexandrine, sem lá í höfninni hér í bæ, sex flöskur af áfengum bjór, en brot þetta telst varða við 1. mgr. 6. gr. sbr. 1. mgr. 35. gr. og 2. tl. 33. gr. áfengislaga nr. 58/1954.

II. Gegn ákærða Egon Hornshøj Hansen er málið höfðað fyrir að hafa aðfaranótt föstudagsins 21. september s. l. ráðizt á Friðrik Steinar Axelsson stýrimann, til heimilis á Suðureyri við Súgandafjörð, í garði við Aðalstræti og Kirkjustræti hér í bæ og barið hann, svo að hann hlaut af talsverða áverka í andliti, auk þess sem efri gervigómur brotnaði. Telst brot þetta varða við 1. mgr. 217. gr. almennra hegningarlaga nr. 19/1940 og 3. gr. sbr. 1. mgr. 96. gr. lögreglusamþykktar fyrir Reykjavík nr. 2/1930.

III. Gegn báðum hinum ákærðu er málið höfðað fyrir að hafa aðfaranótt greinds föstudags í heimildarleysi tekið bifreiðina G 226, þar sem hún stóð við Sólvallagötu 5A hér í bæ, og ekið í henni víðsvegar hér um bæinn. Brot þetta telst varða við 1. mgr. 1. gr. laga nr. 20/1956 um breytingu á almennum hegningarlögum nr. 19/1940.

IV. Loks er málið höfðað gegn ákærða Egon Hornshøj Hansen fyrir að hafa aðfaranótt áðurgreinds föstudags með áhrifum áfengis og án þess að hafa bifreiðarstjóraréttindi ekið greindri bifreið ljóslausri, hratt og ógætilega víðsvegar hér um bæinn, m. a. gegnt einstefnuakstri eftir Hverfisgötu, svo og fyrir að hafa í ökuferð þessari eigi sinnt stöðvunarmerkjum lögreglumanna. Brot þau, er undir þessum tölulíð greinir, þykja varða við 1. mgr. 7. gr.,

1. mgr. 20. gr., 1. mgr. 23. gr., 2. mgr. 26. gr. og 1. mgr. 27. gr., sbr. 1. mgr. 38. gr. bifreiðalaga nr. 23/1941, sbr. 2. gr. laga nr. 6/1951 um breytingu á bifreiðalögum, og 1. mgr. 24. gr. sbr. 45. gr. áfengislaga nr. 58/1954 svo og við 2. gr., 2. og 3. mgr. 4. gr. og 1. mgr. 5. gr. sbr. 1. mgr. 14. gr. umferðarlaga nr. 24/1941, 1. mgr. 28. gr., 43. gr. og 46. gr. sbr. 1. mgr. 96. gr. lögreglusamþykktar fyrir Reykjavík nr. 2/1930, sbr. II 16 í auglýsingu um umferð og umferðarmerki í Reykjavík nr. 53/1955.

Þess er krafizt:

- 1) Að báðir hinir ákærðu verði dæmdir til refsingar.
- 2) Að ákærði Egon Hornshøj Hansen verður sviptur rétti til að öðlast bifreiðarstjóraréttindi samkvæmt 1. mgr. 68. gr. almennra hegningarlaga og 1. mgr. 39. gr. bifreiðalaga.
- 3) Að ákærði Bent Östergaard Jörgensen verði sviptur rétti til að öðlast bifreiðarstjóraréttindi samkvæmt 1. mgr. 68. gr. almennra hegningarlaga.
- 4) Að ákærði Egon Hornshøj Hansen verði dæmdur til greiðslu skaðabóta.
- 5) Að báðir hinir ákærðu verði dæmdir til greiðslu alls sakarkostnaðar.

Ákærði Hansen er talinn fæddur 25. október 1935 í Herning í Danmörku, og ákærði Jörgensen er talinn fæddur 22. janúar 1937 í Vejle í Danmörku. Þeir hafa, svo kunnugt sé, ekki sætt ákæru eða refsingu, að því undanteknu, að 14. maí s. l. var ákærði Hansen sektaður í Reykjavík um 200 krónur fyrir ölvun og óspektir.

Samkvæmt eigin játningu ákærðu og því, sem á annan hátt er upplýst í málinu, eru málavextir þessir:

Fimmtudagskvöldið 20. f. m. voru ákærðu á gangi hér í miðbænum, og höfðu þeir báðir neytt áfengis. Þeir hittu í Hafnarstræti Friðrik Steinar Axelsson stýrimann, Suðureyri, Sógandafirði, sem ákærði Hansen kannaðist við frá því á s. l. vetri. Friðrik Steinar var ölvaður og var með lítið átekna ákavítisflösku. Bauð hann þeim félögum að súpa á flöskunni, og þágu þeir það. Friðrik Steinar stakk upp á því, að þeir færu allir um borð í m/s „Dronning Alexandrine“, sem var þá í Reykjavíkurböfn, til að fá þar erlendan bjór, og féllust hinir á það. Þeir fóru um borð í skipið, og keypti ákærði Jörgensen þar sex flöskur af erlendum bjór fyrir 60 krónur íslenskar, sem hann átti. Síðan héldu þeir í land. Ákærði Jörgensen lét hvorn hinna fá tvær bjórflöskur og tók upp hinar tvær. Drukku þeir þrír úr þeim og dreyptu um leið á ákavítisflöskunni.

Þeir gengu síðan að gistihúsi Hjalpræðishersins í Kirkjustræti 2, þar sem ákærðu þjuggu, en búið var að loka húsinu. Gengu þeir þá út í Bæjarfógetagarðinn svonefnda hinum megin við götuna. Sló ákærði Hansen þá Friðrik Steinar allt í einu, án þess að segja eitt einasta orð, hnefahögg í andlitið. Féll Friðrik Steinar á jörðina við höggið. Sló ákærði Hansen hann síðan tvö högg enn í andlitið, eftir að hann var fallinn. Friðrik Steinar sló ákærða Hansen ekkert á móti. Ákærði Hansen hefur borið það, að áður en hann sló Friðrik Steinar, hafi hann (Friðrik Steinar) þrifið í jakkaboðung hans, og hafi ákærði Hansen haldið, að hann ætlaði að slá hann. Hafi ákærði Hansen viljað verða fyrri til og slegið Friðrik Steinar hnefahögg í andlitið. Friðrik Steinar hefur hins vegar eindregið neitað því að hafa tekið í jakkaboðung ákærða Hansens eða gert sig líklegan til að slá hann og kveður, að árásin hafi verið algerlega tilefnislaus. Ákærði Jörgensen hefur ekkert getað um mál þetta borið.

Ákærðu héldu síðan í burtu frá Friðriki Steinari, þar sem hann lá á jörðinni, en hann reis svo á fætur og fór á lögreglustöðina. Var hann þá blóðugur, bólginn, og gervitennur hans voru brotnar. Frá lögreglustöðinni fór hann á slysavarðstofuna til athugunar. Hefir Eiríkur Bjarnason cand. med. í slysavarðstofunni gefið svohljóðandi vottorð um meiðsli Friðriks Steinars:

„Í nótt, kl. 2, kom hingað í fylgd lögreglunnar maður, sem segist heita Steinar Axelsson, fæddur 4. apríl 1925, til heimilis á Suðureyri við Súgandafjörð. Kom hann inn á lögreglustöðina rétt áður með brot af tveimur tanngörðum í lúkunum. Sjúklingurinn segist hafa verið barinn í andlitið. Við skoðun kemur í ljós, að sjúklingurinn er mikið þrútin í andliti. Smáskráma er á höku, einnig smávægileg flumbra á vinstri augabrún. Nefrótin er bólgin og marín. Varir eru mjög þrútnar og bólgnar, svo að manninum er af þeim sökum erfitt um mál. Innan á neðri vör er sundurtætt sár, sem sauma verður saman.

Maðurinn var drukkinn.“

Ákærðu héldu áfram að ganga um bæinn og neyta áfengis. Nokkru síðar um nóttina urðu þeir sammála um að taka einhverja bifreið í heimildarleysi og aka í henni. Kveðst ákærði Hansen hafa átt uppástunguna að þessu, en ákærði Jörgensen man ekki, hvor þeirra átti hana. Ákærðu sáu, hvar jeppabifreiðin G 226 var fyrir utan húsið nr. 5A við Sólvallagötu hér í bæ. Fóru þeir inn í bifreiðina, sem var ólæst. Ákærði Hansen sleit þræði úr sambandi og tengdi beint samband við rafgeymi bifreiðarinnar og kom á þann hátt vél hennar í gang. Hann settist síðan undir

stýri bifreiðarinnar og ákærði Jörgensen við hlið hans og ók svo í henni um bæinn. Hefir ákærði Hansen viðurkennt að hafa verið undir áhrifum áfengis við aksturinn. Ákærðu óku m. a. norður Snorrabraut, og þar gaf lögreglumaður þeim stöðvunarmerki, sakir þess að bifreiðin var ljóslaus. Ákærði Hansen sinnti þó ekki stöðvunarmerkinu, heldur ók áfram og beygði vestur Hverfisgötu á móti einstefnuakstri um þá götu. Rétt á eftir sáu lögreglumenn, sem staddir voru við Hlemmtorg, hvar ákærðu óku í greindri bifreið á miklum hraða austur Hverfisgötu. Veittu þeir bifreiðinni eftirför og komust að hlið hennar og gáfu stöðvunarmerki, en ákærði Hansen sinnti því ekki, heldur ók áfram austur Suðurlandsbraut. Lögreglumennirnir settu þá „sírenu“ í gang og kveiktu á rauðu blikkljósi, en ákærði Hansen sinnti því heldur ekki og dró ekki úr hinum mikla hraða bifreiðarinnar, þó að hann væri tilneyddur að aka henni fyrir utan malbik Suðurlandsbrautar. Hann ók áfram á miklum hraða norður Múlaveg, austur Laugarásveg og Sunnutorg, norður Langholtsveg, vestur Kleppsvog og suður Laugarnesveg, en á mótum þess vegar og Sundlaugavegar neyddist hann til að nema staðar, þar sem lögreglubifreið hafði verið lagt þar þvert yfir götuna. Lögreglumennirnir handtóku síðan ákærðu og færðu þá í varðhald.

Ákærðu eru danskir ríkisborgarar og hafa dvalið hér á landi síðan 14. nóvember f. á., en áður hafði ákærði Egon Hornshøj Hansen dvalið hér á landi frá 27. maí 1954 til 14. september f. á.

Ákærðu hafa með heimildarlausri notkun sinni á bifreiðinni G 226 gerzt brotlegir gegn 259. gr., 1. mgr., almennra hegningarlaga nr. 19 12. febrúar 1940, sbr. 1. gr. laga nr. 20 1. marz 1956 um breytingu á þeim lögum.

Þá hefir ákærði Egon Hornshøj Hansen með því að aka nefndri bifreið undir áhrifum áfengis gerzt brotlegur gegn 23. gr., 1. mgr., sbr. 38. gr., 1. mgr., bifreiðalaga nr. 23 16. júní 1941, sbr. 2. gr. laga nr. 6 29. janúar 1951 um breyting á þeim lögum og gegn 4. gr., 2. mgr., sbr. 14. gr., 1. mgr., umferðarlaga nr. 24 16. júní 1941 svo og gegn 24. gr., 1. mgr., sbr. 45. gr. áfengislaga nr. 58 24. apríl 1954. Hann hefur enn fremur með því að aka bifreiðinni án bifreiðarstjóraréttinda brotið gegn 20. gr., 1. mgr., sbr. 38. gr., 1. mgr., bifreiðalaganna og gegn 45. gr. sbr. 96. gr., 1. mgr., lögreglusamþykktar fyrir Reykjavík nr. 2 7. janúar 1930. Með því að aka bifreiðinni ljóslausri í umrætt skipti hefir hann brotið gegn 7. gr., 1. mgr., sbr. 38. gr., 1. mgr., bifreiðalaganna og gegn 43. gr. sbr. 96. gr., 1. mgr., lögreglusamþykktarinnar, og með því að aka bifreiðinni hratt og ógætilega, eins og að framan er lýst, hefir

hann brotið gegn 26. gr., 2. mgr., og 27. gr., 1. mgr., sbr. 38. gr., 1. mgr., bifreiðalaganna og gegn 2. gr. og 4. gr., 3. mgr., sbr. 14. gr., 1. mgr., umferðarlaganna svo og gegn 46. gr. sbr. 96. gr. 1. mgr. lögreglusamþykktarinnar. Þá hefir hann með því að sinna ekki stöðvunarmerki lögreglumanns brotið gegn 2. gr. sbr. 14. gr., 1. mgr., umferðarlaganna og gegn 28. gr., 1. mgr., lögreglusamþykktarinnar. Loks hefir ákærði Egon Hornshøj Hansen með því að aka bifreið gegnt einstefnuakstursreglum um Hverfisgötu gerzt brotlegur gegn 5. gr., 1. mgr., sbr. 14. gr., 1. mgr., umferðarlaganna og gegn 28. gr., 1. mgr., lögreglusamþykktarinnar, sbr. II. kafla, 16. tl., auglýsingar um umferð og umferðarmerki í Reykjavík nr. 53 1955.

Loks hefir ákærði Bent Östergaard Jörgensen með bjórkaupum sínum gerzt brotlegur gegn 6. gr., 1. mgr., sbr. 35. gr., 1. mgr., og 33. gr., a. tl., áfengislaganna.

Refsing ákærða Egons Hornshöjs Hansens þykir með hliðsjón af 77. gr., 1. mgr., hegningarlaganna hæfilega ákveðin varðhald í 4 mánuði.

Refsing ákærða Bents Östergaards Jörgensens þykir með hliðsjón af 77. gr., 1. mgr., hegningarlaganna hæfilega ákveðin varðhald í 45 daga.

Ákærðu hafa setið í gæzluvarðhaldi síðan 21. september s. l. Samkvæmt 76. gr. hegningarlaganna ber þessi varðhaldsvist þeirra að koma með fullri dagatölu refsingum þeirra til frádráttar.

Friðrik Steinar Axelsson hefir krafizt þess, að ákærði Egon Hornshøj Hansen verði dæmdur til að greiða honum kr. 7.335.00 í bætur fyrir líkamsárásina. Hefir Friðrik Steinar sundurliðað bótakröfu sína þannig:

Læknishjálp, vottorð, akstur	kr.	150.00
Gervitennur	—	1800.00
Föt	—	1385.00
Miska- og þjáníngabætur	—	4000.00

Samtals kr. 7335.00

Ákærði Egon Hornshøj Hansen hefir mótmælt bótakröfu þessari og ekki viljað samþykka að greiða Friðrik Steinari eyri í bætur, en með því að telja verður kröfuna réttmæta, verður hún tekin til greina að öllu leyti.

Samkvæmt 68. gr., 1. mgr., hegningarlaganna og 39. gr., 1. mgr., bifreiðalaganna ber að svipta ákærða Egon Hornshøj Hansen

rétti til að öðlast bifreiðarstjóraréttindi í 3 ár frá birtingu dóms þessa.

Samkvæmt 68. gr., 1. mgr., hegningarlaganna ber að svipta ákærða Bent Östergaard Jörgensen rétti til að öðlast bifreiðarstjóraréttindi í 1 ár frá birtingu dóms þessa.

Ákærðu ber að dæma til greiðslu alls sakarkostnaðar in solidum, þar með talin málsvarnarlaun skipaðs verjanda þeirra, Ágústs Fjeldsteds hrl., kr. 1200.00.

Dómsorð:

Ákærði Egon Hornshøj Hansen sæti varðhaldi í 4 mánuði og ákærði Bent Östergaard Jörgensen varðhaldi í 45 daga.

Gæzluvarðhaldsvist ákærðu síðan 21. september 1956 komi með fullri dagatölu refsingum þeirra til frádráttar.

Ákærði Egon Hornshøj Hansen greiði Friðrik Steinari Axelssyni kr. 7335.00.

Ákærði Egon Hornshøj Hansen skal sviptur rétti til að öðlast bifreiðarstjóraréttindi í 3 ár frá birtingu dóms þessa.

Ákærði Bent Östergaard Jörgensen skal sviptur rétti til að öðlast bifreiðarstjóraréttindi í 1 ár frá birtingu dóms þessa.

Ákærðu greiði in solidum allan kostnað sakarinnar, þar með talin málsvarnarlaun skipaðs verjanda þeirra, Ágústs Fjeldsteds hrl., kr. 1200.00.

Dómi þessum skal fullnægja með aðför að lögum.